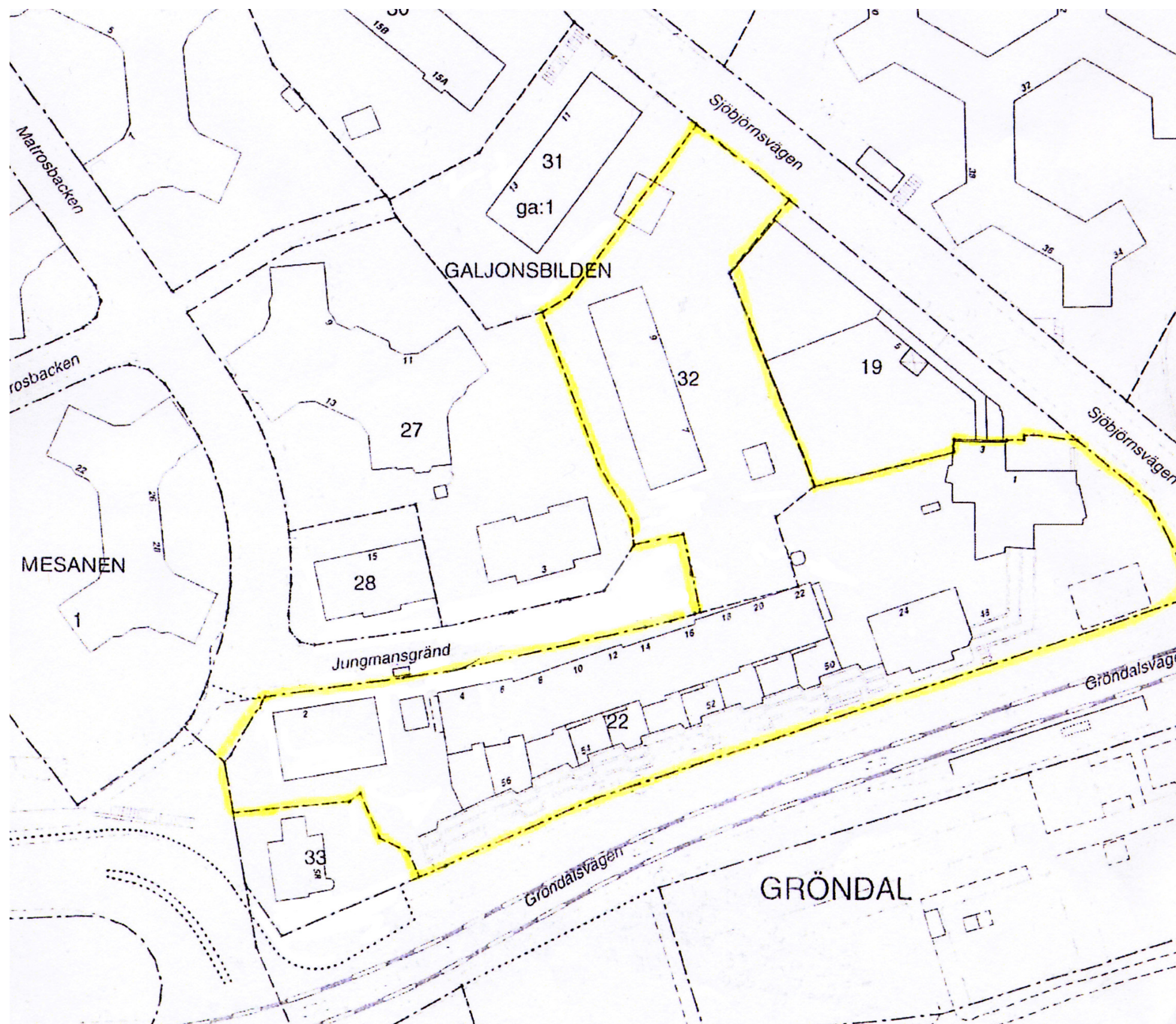

KULÖRPROGRAM FÖR BRF GALJONSBILDEN 100701

Brf Galjonsbilden

Kulörprogrammet för husen i Gröndal har främst tagits fram genom färgskrapningar på plats. De efterforskningar som gjorts i arkiven på Arkitekturmuseum, Stadsmuseum och Arkitekturbibliotekets samtida artiklar har främst gett information om kulörernas valörer, ljusheter, gentemot varandra. Visst material har hittats men generellt är informationen om kulörer mycket knapphändig.

Att Backström & Reinius beställt prov på en gul och en grå nyans till terasshusens trapphallar är säkert, men hur kulörerna såg ut, eller på vilka väggar de målades, har inte gått att hitta. När man sedan hittar en mörkt gul nyans underst på väggen så har vi helt enkelt utgått från att det verkligen är den ursprungliga. Pigmenten förr har också andra kvalitéer än de som finns nu. Den lite milda jordigheten är svår att översätta, man får helt enkelt ett lite klarare resultat. Samtidigt var 40-talet mer mottagligt för starka nyanser på ett annat sätt än nu.

Med andra ord så är kulörprogrammet färgat av vår tid och har generellt en ljusare och enklare färgsättning än det som säkert var originalets. Det finns olika nivåer av restaurering och även om man hittar orginalkulören är det inte säkert att man väljer att använda just den. En liknande nyans kan i slutändan ge samma tidstypiska känsla och ändå anpassas till det liv vi lever nu.

En annan orsak har varit tillvägagångssättet, skrapningarna har främst utförts på ytor som redan skadats. För närvarande finns det ingen tidsplan för restureringen och på så sett har vi inte velat göra mer åverkan än nödvändigt. När beslut om ommålning väl har fattats har man möjlighet att ta ner större väggskikt och större kulörprover. Man kan anta att komplexiteten har varit större och säkerligen fler och lite starkare kulörer har använts än de som vi väljer att använda här.

Observera att de illustrerade kulörproverna endast ska ses som illustration, det är kulörnumren och ncs egna prover som ger rätt kulör.

Foto av bild i Arkitekturmuseets samlingar

Foto av ritning i Arkitekturmuseets samlingar

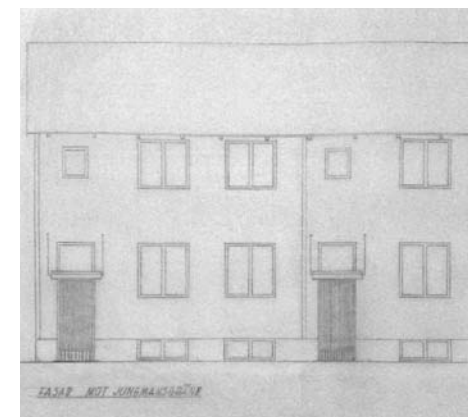

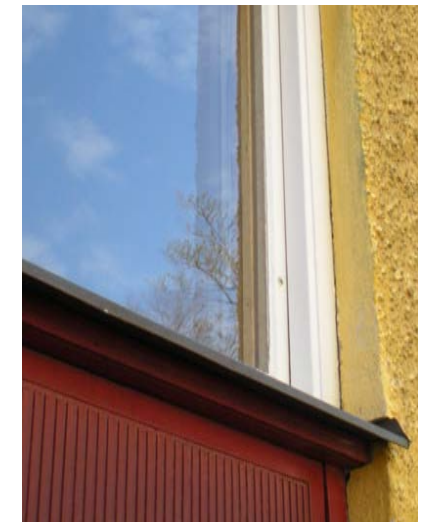
Foto av ritning i Arkitekturmuseets samlingar

Befintliga materialytor

En tidigare endast lackad dörr

Inre delen av fönstret är omålat

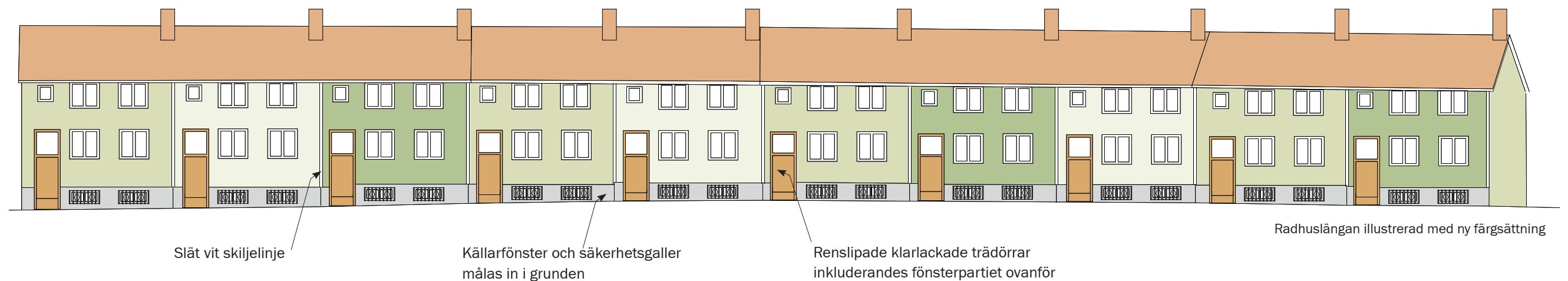
Grunden har antagligen bara varit putsad då det första färglagret är det gula.

De vita fönstergallren avviker alltför kraftigt mot grunden.

Husets hörn etc verkar vara anpassade till den grova putsen

Radhusens fasader

Det som upplevs som en smutsighet i de gula nyanser som husen har idag är egentligen den undre, äldre, kulören som kommit fram. Vad man kan läsa av det enda underliggande färgskiktet är att husen varit putsade gröna.

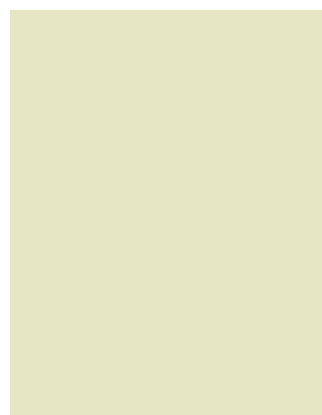
Det finns två tydligt olika nyanser men vid granskning av fotografier, som det på nästa sida, kan man se något som verkar vara tre olika valörer.

Vi har valt att ta fasta på 3 olika nyanser, där man tydligt av fasadproverna har kunnat urskilja den starka gröna, och den grönula mellannyansen.

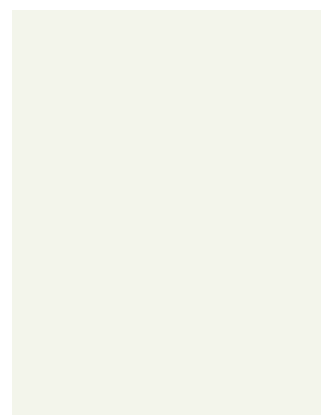
Nyanserna som bifogas bör betraktas som riktlinjer. Antagligen kan de säkras ytterligare då fasaderna tvättas före ommålning och större ytor av originalkulörer kan undersökas. Den vita släta skiljelinjen bör behållas och även systemet med hela och delar av gavlar i kontrasterande kulör. Där verkar de gula kulörerna följa systemet så vid omålning kan man följa det befintliga mönstret om än med tre kulörer.

Husfärg 1
NSC s 3020-G50Y

Husfärg 2
NSC s 2010-G80Y

Hufärg 3
NSC s 1005-G70Y

Radhusens dörrar och snickerier

Dörrpartierna är idag täckmålade i lite olika nyanser. Om möjligt så borde de återställas till trärent och klarlackat skick. Viktigt är också att fönstret ovanför dörren återigen blir en del av dörrpartiet, alltså trärent och klarlackat. Om det bedöms omöjligt att återställa dörrpartiet kan man i undantagsfall måla dörrpartiet i en gulbrun nyans som kan "imitera" trä och på så sätt bryta mot fönster och fasad på ett mer tidstypiskt sätt. Sockeln, som nog tidigare varit omålad, målas i en ljusare varmgrå nyans som inte bryter lika hårt mot fasaden. Källarfönster och skyddsgaller bör samtidigt målas in i samma kulör som sockeln för att ge ett lite lugnare intryck.

Dörrfärg (om ej lackad)
NSC s 4030-Y20R

Sockel samt källarfönster
NSC s 4502-Y

Radhusens framsida

Radhusen har idag en ganska abrupt kontakt med gatan och att det inte var tänkt så från början är något man kan se på de gamla fotografierna.

Att på sikt tänka över ett återställande av de små grönytorna framför husen är något vi starkt rekommenderar. Det borde undersökas närmare men vad det verkar finns det inga praktiska skäl till varför man inte borde göra det. Husen skulle återfå en halvprivat övergångszon som samtidigt ger en bättre proportion mellan gatubredd och bebyggelsehöjd.

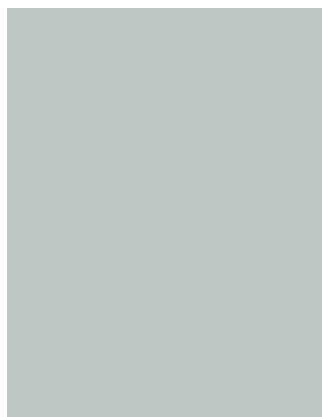
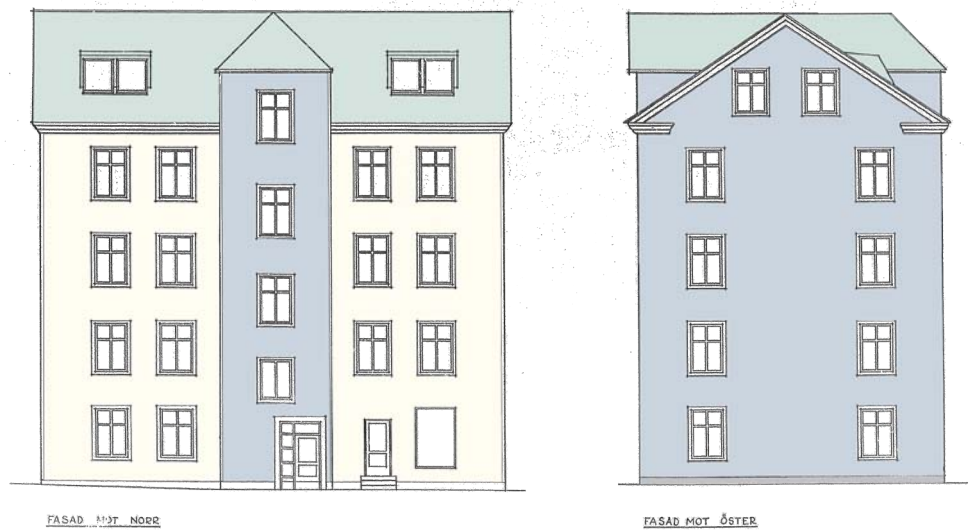
Gröna entréplatser gör även att man kommer närmare den överallt gröna oas som Backström & Reinius hade tänkt sig.

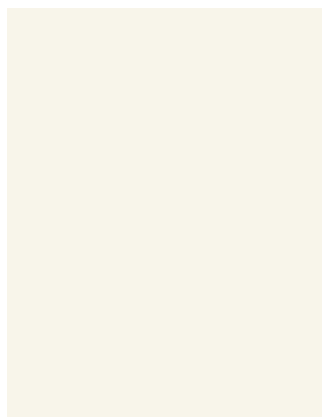
Foto av bild i Arkitekturmuseets samlingar

Jungmansgränd 2

Den äldre fastigheten byggdes om av Backström & Rein-
ius i samma veva som man arbetade med nybyggnation-
erna. Vi har därför valt att ta fasta på de fasadkulörer
det gavs då, som en del i den nya kompositionen. Även
här vågade man använda lite starkare kulörer.
Under det bortregnade ytterlagret av den genomfärgade
putsen finner man en ganska klart blå och en cremevit.
Fönsteromfattningar och knutar är slätt vitputsade.
Väljer man att fortsätta med en genomfärgad puts finns
det ett antal fasta standardkulörer att välja bland och
då väljs den närmast liggande kulören.
Grunden kan även i fortsättningen få vara obehandlad.

Blå
NSC s 3010-B

Lister
NSC s 0804-Y10R

Befintliga materialytor

Längre ned i den genomfärgade
putsen kommer originalfärgerna
fram. blå och cremegul

Punkthusets entré

Alla vita räcken gör entépartiet undanskymt och därför föreslår vi att man målar dessa lika de bef. ventilationsgallren. Den röda färgen passar till teglet och gör det vita entrépartiet mer synligt och tydligt som entré.

Den senare markbeläggningen vid ramp och trappa bör så på sikt bytas ut mot en belägning som är mer lika den befintliga.

Cykel- och soprummets dörr markeras allra helst med schablonmålad text i ljusgrått. Typsnittet Helvetica Ultra compressed är ett 50-tals typsnitt skulle kunna ge rätt stil. Interiören skulle även den gärna kunna få schablonmålade skyltar. Hissdörrarnas typsnitt passar inte riktigt husets och kan gärna vid en ommålning bytas ut.

Snickerier
NSC s 4550-Y80R

Räcken målas i den röda kulör som finns kvar på ventilationsgaller

Befintliga materialytor

Cykelrumsdörren bör målas röd och får med fördel schablonmålad text i grått likn den bef vid garage.

Tillbyggnad av ramp med beläggning som inte riktigt passar till teglet.

Bef. entré som kan behålla sin färgsättning i vitt och lackad ek.

Foto av bild i Arkitekturmuseets samlingar

Terasshusens Entréport

En mörkare och kraftigare nyans på terasshusens portar ger en större kontrast åt entrén och mer likt originalet. Det nya brytskyddet kan enkelt monteras och målas in i samma kulör som dörren. Utan att förändra partiet får man en markant stabilare och säkrare dörr.

Portar
NSC s 7020-G30Y

Befintliga materialytor

Många olika gröna färgskikt syns på dörrarna. Generellt är de äldre skikten mörkare och lite kallare gröna.

Dörren förstärks med plåtlist längs med hela dörrbladet. Ett brytskydd med dubbelprofil (c-profil), illustrerad i vitt, ger ett säkrare inbrottsskydd och en stabilare dörr.

Terasshusens fönster

Foto av bild i Arkitekturmuseets samlingar

Fönsterpartierna har en tydlig skillnad i kulör mellan båge och karm. Fönstren känns lättare och sirligare än dagens helt vita, en kvalité som är värd att återskapa. Kulören är osäker så vi har valt en kontrasterande, en variant av den gröna på dörrarna, samt en röd som mer harmoniserar med teglet och den målade fasaden.

Grön
NSC s 6020-G30Y

Röd
NSC s 5040-Y70R

Grön Variant

Röd variant

Befintliga materialytor

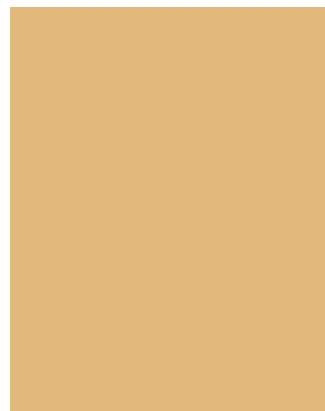
Originalfönstren har med tiden blivit målade helt i vitt. Fönsterpartierna känns tyngre och tjockare. De, för Backström & Rein-ius typiska, smala och eleganta långa luftena är inte längre lika tydliga

Terasshusens trapphus

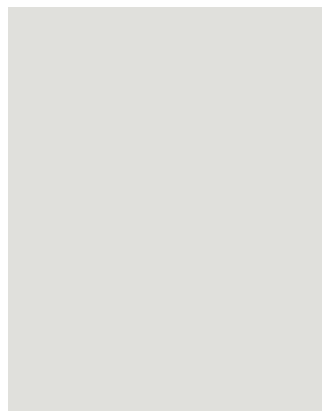
40-talets färgsättning kännetecknas av starka kulörer vilket syns i trapphusens dörrar. De tre olika färgsättningarna står i dag i bjärt kontrast emot trapphusets bleka väggar. Dörrarnas lite jordiga nyanser upplevs nästan lite smutsiga mot de ljusa väggarna.

Det som kommer fram under de nyare färgskikten är en ganska starkt gulockrafärgad. Med en sådan nyans kan dörrarna bilda en helhet och fungera som den tydliga mönstereffekt de säkert var ämnade som.

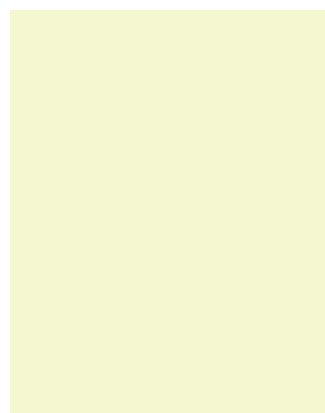
Taket samt undersida trapplöp målas ljusgula med en helmatt takfärg för att binda ihop den gula och grå delen. Den helmatta ytan kommer också sprida ljuset på ett mjukare sätt. Om möjligt borde man fundera på att byta ut den nuvarande belysningen mot en ljusstarkare armatur som riktar mer ljus mot taket och har ett vitare sken. De befintliga räckena kan behålla sin grå kulör.

Väggar trapphus
NSC s 1030-Y10R

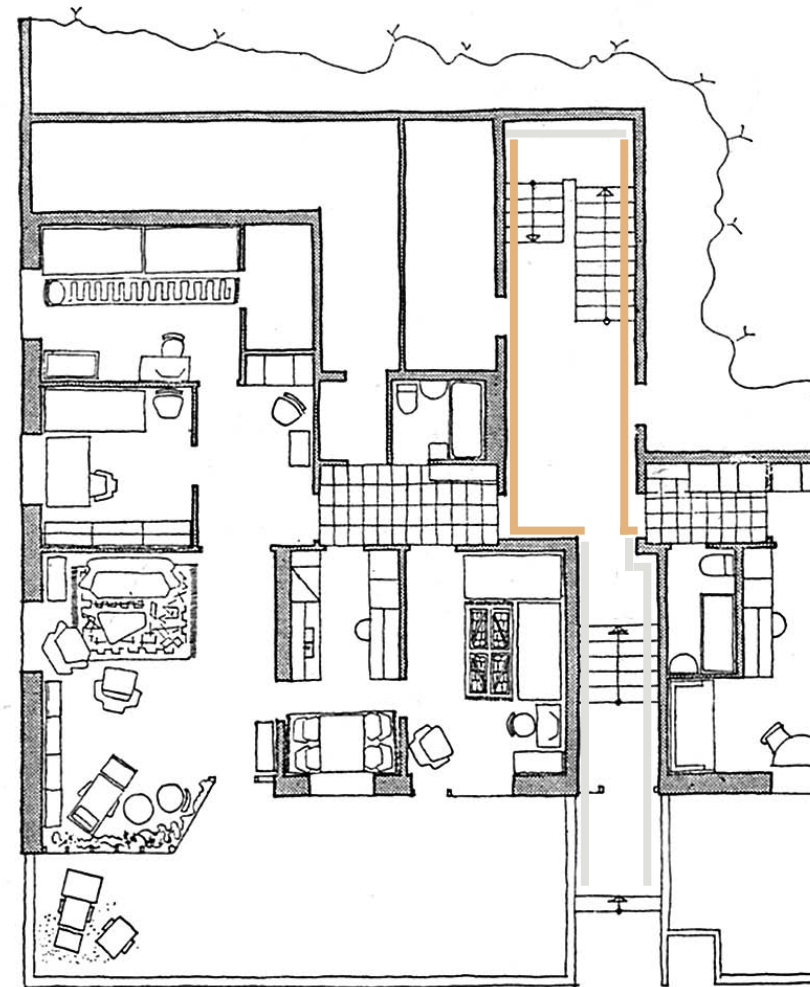
Komplementvägg trapphus
NSC s 1002-Y

Tak
NSC s 0510-Y10R

Lister
Lika bef dörrfoder

Principplan

Befintliga materialytor

Räckets originalfärg syns fortfarande på överliggarens undersida.

Fläktutrymmet vid entrépartiet målas i samma kulör som tak men med halvblank lackfärg.

Väggfärg som verkar vara det understa lagret. Även elementen har varit inmålade i den kulören.

Terasshusens dörrar

Då dörrarna utgör det främsta karaktärsskapande elementet i trapphusen är det av största vikt att de behålls som de är. Gamla dörrar har dock tyvärr inte samma ljudisolerande funktion som nyare tyngre säkerhetsdörrar, men en möjlighet är att komplettera med en innerdörr som effektivt utestänger ljud från trapphus.

I de fall man absolut måste byta ut den befintliga dörren är det oerhört viktigt att den får samma mönstermålning som den den ersätter samt att lås och trycken etc. får en så snarlikt utformning och placering som möjligt.

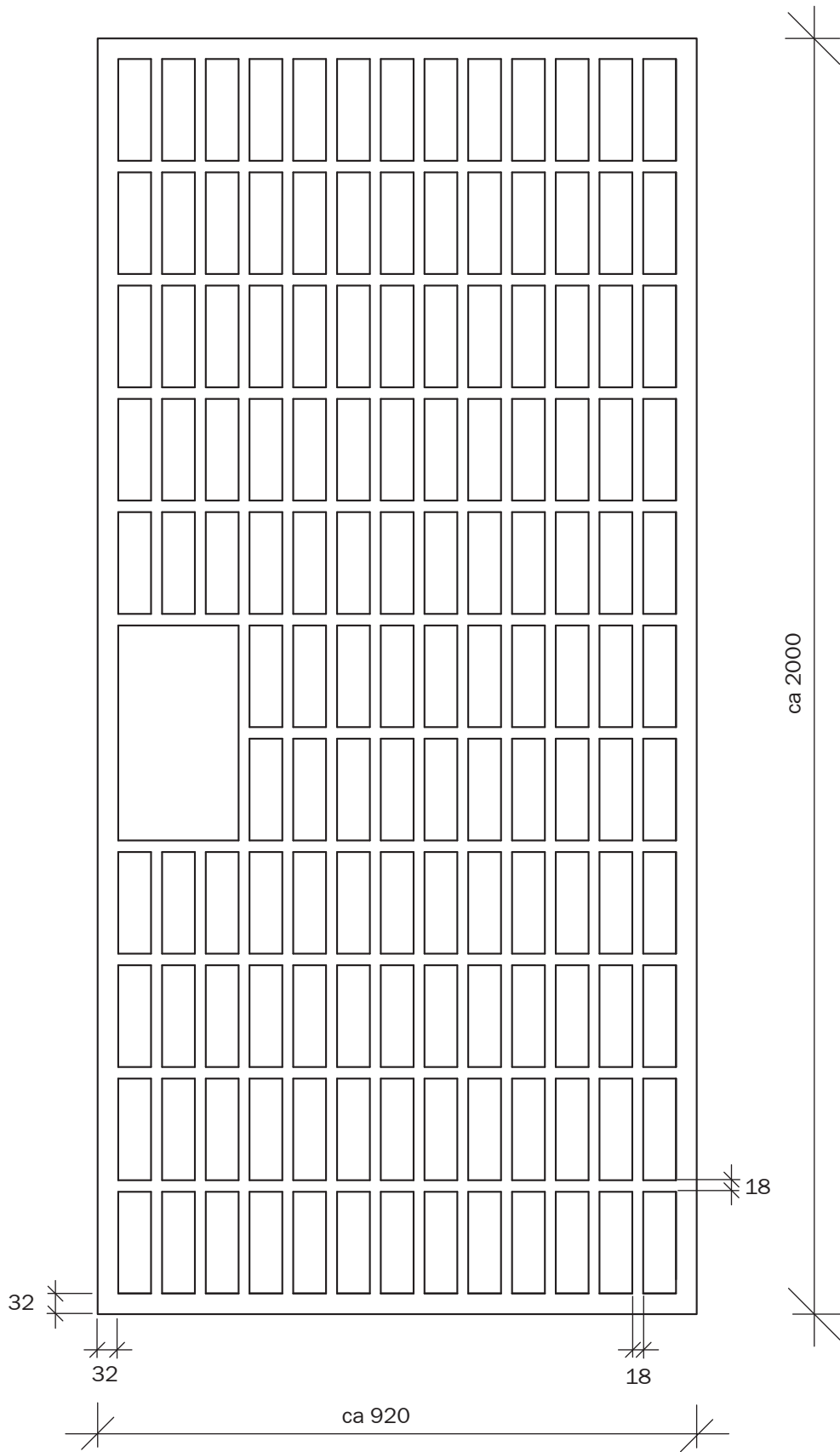
Dörrvariant 1

Dörrvariant 2

Dörrvariant 3

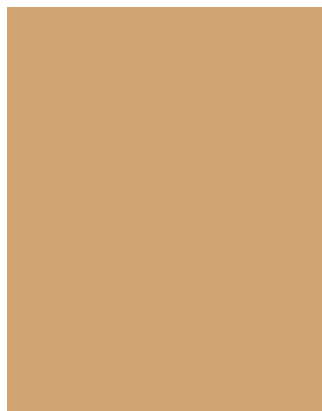

Punkthusets trapphus

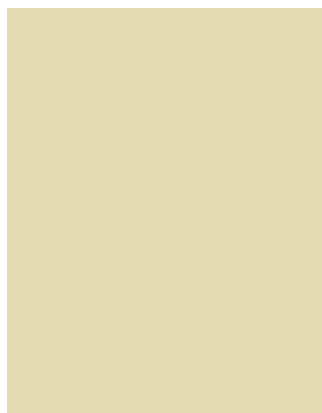
Det grunda trapphuset har rikligt med naturligt ljus så här kan man använda sig av en lite ljusare gulockrafärg. Dörrarna verkar så vitt man kan se vara original. Däremot verkar listerna från början varit målade i samma kulör som dörrarna.

Trappräckets målade ytor har haft en gulockra likt de andra husen. Ockra går fint till handledaren i trä och ger lite kulör åt trapphusets som annars går mycket ton i ton.

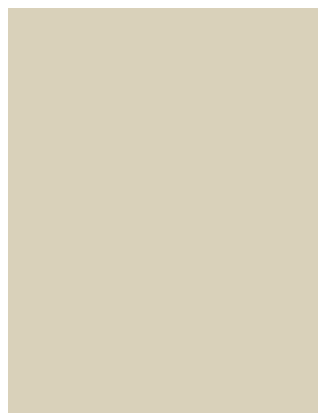
Tak och undersida trapplöp behåller sin vita färg men bör målas om i helmatt takfärg för att sprida ljuset mjukare.

Räcke
NSC s 3030-Y20R

Väggar
NSC s 1010-Y10R

Lister
lika bef dörr
NCS s 2010-Y20R

Befintliga materialytor

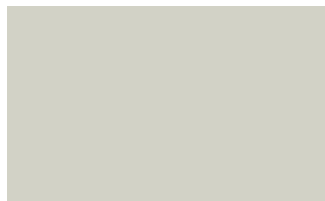
Trälucka i entrédelen, Bör målas in i samma kulör som väggfärgen men med halvblank lackfärg.

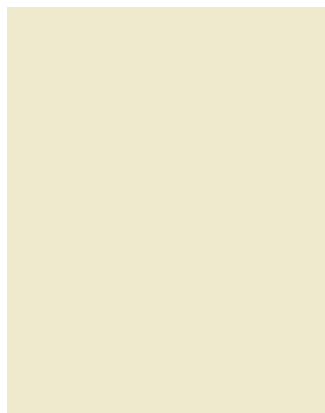
Reliefen i porten rengörs och träinfattningen runt om borde slipas ned till furun och lackas blank el alternativt målas in i samma kulör som väggen men med halvblank lackfärg. För mer kontrast kan man också tänka sig trappräckskulören.

Tegelhusets trapphus

Detta trapphus har även det rikligt med naturligt ljus så återigen kan man använda sig av en lite ljusare gulockrafärg. Trapplöpets undersida har haft en kall grågrön nyans, lik marmorgolvet som tegelhuset är ensam om att ha. Här har vi valt en kompromiss där trapplöpets sidor får den grågröna kulören men trappans undersida behålls vit för ljusets skull. Gränsen där emellan bör understrykas genom att den grå färgen är blankare och den vita behålls helmatt.

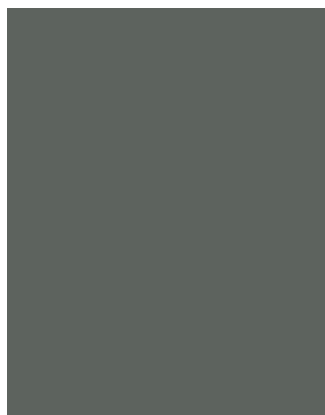
Lister runt dörrar och sockel
NSC s 1502-Y

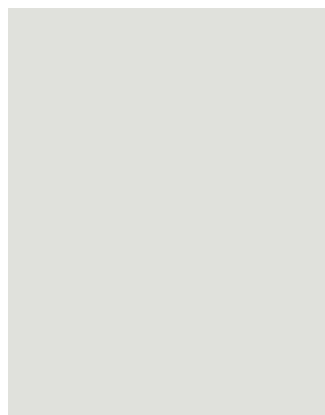
Väggar trapphus
NSC s 1010-Y

Sidor Trapplöp
NSC s 4502-G

Mörka delar räcke
NSC s 7005-G20Y

Ljusa delar räcke
NSC s 1002-Y

Då trapphuset inte är så stort men har rikligt med naturligt ljus kan man välja en ljusare ton av gult som ändå går mjukt ihop med trapphusets trädetaljer.

Befintliga materialytor

Ytterdörren bör behålla sin blanka, klarlackerade yta

Räcket har även tidigare haft två nyanser, men inte med lika stark kontrast som svart och vitt utan en mer grågrön och ljusgrå.

Detaljer utomhus

En del av pmrådets gröna räcken uppvisar vid skrapning en starkt orange kulör som understa lager. Den skiljer sig starkt igrån blymönja så man kan nog anta att de vid någon tidpunkt haft den färgen. Grythyttans klassiska A2 modell fick under 40-talet en snarlik orange kulör på sina metalldelar så att den förekom råder det ingen tvekan om. Om man nu vill måla om alla räcken i en så markant skiljande nyans är en annan fråga. Det är inte heller alls säkert att den har förekommit överallt.

En grön variant skulle annars kunna vara kulören nedan som förekommer påmålad efter den orange.

Övriga metallytor som de små fönstren i muren samt sopluckor och utvändiga räcken vid entrépartier bör målas i en och samma beige-grön-grå kulör.

Grönt räcke
NSC s 7010-G10Y

Orange räcke
NSC s 2010-G60R

Metall utomhus
NSC s 3502-Y